

За наукові каряди

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р. № 17 (1431). 15 ТРАВНЯ 1981 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

СЕСІЯ! ПІДГОТУВАТИСЬ ЯКНАЙКРАЩЕ

Незабаром — літня екзаменаційна сесія. Щоб студенти успішно її склали, ректорат і факультети нашого університету проводять велику організаційну роботу. Вже видано «Наказ про підготовку і проведення літньої екзаменаційної сесії 1980—1981 учбового року» від 13 квітня 1981 року, який тепер обговорюється на факультетах і кафедрах. А незадовго на всіх факультетах будуть вивішенні узгоджені з студентами графіки і розклади складання зачіків та екзаменів, визначаться дні консультацій, які органічно входять в систему самосвітньої підготовки студентів. На кафедрах і в кабінетах буде встановлено щоденне двовимісся чергування викладачів, асистентів і лаборантів. Багато з них також відвідуватимуть гуртожитки для кваліфікованих консультацій.

Це щодо підготовки до сесії факультетів і кафедр. Але ж не менша відповідальність в цій підготовці лягає і на плечі самих студентів, які повинні, перш за все, якнайкраще провести тиждень атестації, вчасно розрахуватися з усіма зарубежаностями, в кого вони є, доклади зусиль, щоб сесія пройшла на вищому творчому рівні.

Ректорат і деканати великі надії покладають на вузівський комсомол, виходячи з досвіду його активної бойової діяльності на попередніх сесіях, коли комсомольці вчасно і пільно реагували на всі плюси й мінуси в ході сесії, ви-

пускаючи бюллетні, відмінні успішності, «бліскавки». Заслуговує якнайбільшої підтримки тісне практичне взаємопілкування комсомольських бюро з адміністрацією факультетів, що сприяє ефективнішому вирішенню окремих питань навчання, сесії, побуту і навіть відпочинку після сесії. Наслідки такої практики поки що найпомітніші на геолого-географічному факультеті.

Отже, напередодні складання іспитів кожен студент повинен чітко усвідомити, що справжнє навчання — це не тільки певна сума знань, засвоєних за підручником, а вся практична, результативна діяльність на високому творчому рівні. Бо не варто забувати: якщо «середній» студент ще може називатися студентом, то «середній» спеціаліст — ще далеко не спеціаліст, якому в роботі завжди не вистачатиме хороших знань, цілеспрямованості, ентузіазму, дерзання. А відомі постанови про вищу школу, про заходи по дальшому технічному оснащенню вищих училищ засновують нас на підготовці не тільки висококваліфікованих спеціалістів, але й політично грамотних, свідомих, громадсько активних, компетентних навіть не в одній, а в багатьох галузях знань, володіючих цінними якостями будівників комунізму.

Саме на це і повинні спрямовуватися всі наше зусилля. Д. ПОЛІЩУК,

професор, проректор з учебової роботи ОДУ.

СЕРЕД студентів геолого-географічного факультету літню екзаменаційну сесію розпочали складати студенти-першокурсники іспитом з історії КПРС (екзаменатор доцент кафедри історії КПРС П. С. Столляр). Якщо говорити відверто, то результати першого іспиту насторожують: звичайно — це дуже добре, що з 74 студентів, які складали іспит, — 39 отримали оцінки «відмінно» та «добре», тобто 53%, але ж осстанні — 35 студентів?

33 з них отримали «задовільно», а В. Шевченко, І. Кутирьова та В. Усенко умудрились скласти іспит з незадовільною оцінкою. Як правило — це ті, хто несистематично працював протягом семестру, пропускав заняття... І за таких умов комсомольській організації курсу необхідно звернути увагу на підготовку

СКЛАДАЮТЬ ПЕРШИМИ

до іспитів цих студентів, допомогти їм.

На I курсі ГГФ є чимало студентів, на яких повинні рівнятись всі інші. Це — В. Вовк, В. Єршов, Л. Леонтьєва, Т. Щоголь, М. Алферова, І. Козіна, Н. Вовченко та інші.

Студенти 1 групи ІІ курсу геофаку склали іспит з діалектичного матеріалізму. Не можна сказати, що всі студенти підготувались належним чином: у залікових книжках переважала оцінка «задовільно». Іспит з діамату для студентів групи ще раз довів вірність старої істини: хто працює протягом семестру, той добре складає сесію. Наприклад, «на відмінно» склав екзамен Юрій Єгоров. Це й

не випадково — обидві атестаційні оцінки у нього «відмінні», та й виступи на семінарських заняттях були змістовними та вдалими.

О. БАБИХІН,
студент ІІ курсу ГГФ.

Першим випробуванням для студентів IV курсу біологічного факультету став екзамен з курсу «Основи наукового атеїзму» (екзаменатор доцент кафедри філософії І. Г. Батюк).

Досить сказати, що з 99 студентів — знання 43 були відзначенні найвищою оцінкою, 36 — склали на «добре». А ті, хто недостатньо працював протягом семестру, вимушенні були задовільнились «трійками».

І. ЛІСОВСЬКИЙ.

ВОНИ ПОПЕРЕДУ

Ректорат, партійний комітет і місцевком підвели підсумки соціалістичного змагання між факультетами, загально-університетськими кафедрами та науковими закладами.

Переможцями визнані серед природничо-наукових факультетів — фізичний, серед гуманітарних — філологічний, серед загальноуніверситетських кафедр — кафедра історії КПРС, серед наукових установ — колектив лабораторії ОНДЛ-2. Переможцям вручені перехідні прaporи, вимпели, почесні грамоти, вони премійовані також туристською поїздкою в місто-герой Волгоград.

Друге місце присуджено серед природничо-наукових факультетів — біологічному, серед гуманітарних факультетів — юридичному, серед загальноуніверситетських кафедр — кафедрі політекономії, серед наукових установ — лабораторії ОНДЛ-1.

Третьє місце присуджено серед природничо-наукових факультетів — механіко-математичному, серед гуманітарних факультетів — історичному, серед загальноуніверситетських кафедр — кафедрі філософії гуманітарних факультетів, серед наукових установ — Інституту фізики.

Вперше підведення підсумків соціалістичного змагання проводилось окремо з трьох видів робіт: учебно-методичної, науково-дослідницької та політико-виховної.

Щиро вітаємо переможців соціалістичного змагання!

СЬОГОДНІ У ФІЗИКІВ

Незабаром на всіх факультетах університету розпочнеться літня екзаменаційна сесія. На запитання нашого кореспондента відповідає заступник декана фізичного факультету Кузьма Михайлович КОПИЙКА.

— Кузьмо Михайловичу, яка робота проводиться на фізичному факультеті у плані підготовки до літньої екзаменаційної сесії?

— Перш за все слід відзначити, що колектив фізичного факультету, натхнений історичними накресленнями ХХVI з'їзду КПРС, осмислюючи велич завдань, поставлених партією перед вищою школою, прагне до того, щоб успіхами в учебовій, науковій, громадської діяльності зустріти першу сесію одинадцятої п'ятирічки.

Вже сьогодні на факультеті складено розклад екзаменів, на кафедрах затверджено екзаменаційні білети. Значне місце на засіданні вченого ради факультету приділялось питанням підготовки до літньої сесії, головна увага зверталася на необхідність посилення консультивативної роботи.

З цією метою на кафедрах факультету встановлено чергування викладачів, що дає можливість збільшити кількість консультивативних годин, так необхідних студентам. В період підготовки до сесії необхідно посилити роботу кураторів академгруп, спрямувати її на допомогу студентам у період підготовки до іспитів. На мою думку, студентам нашого факультету

необхідно звернути особливу увагу на підготовку до іспитів із загальної фізики, методів математичної фізики, електродинаміки.

— Ще декілька тижнів і на факультеті розпочнеться захист дипломних робіт. Які завдання ставить перед собою колектив факультету щодо підготовки до цього відповідального заходу?

— В цьому учбовому році на денному відділенні фізичного факультету готовиться до захисту 70 робіт 75-а студентами-випускниками. Як правило, підготовка дипломних робіт тісно пов'язується з тематикою і проблематикою кафедр, за якими закріплені студенти. Слід відзначити велич пілдну роботу в справі підготовки дипломних робіт до захисту кафедрами експериментальної фізики (завідуючий кафедрою В. В. Сердюк) та молекулярної фізики (завідуючий кафедрою Д. І. Поліщук). Головне, що треба вирішувати сьогодні, — це підвищення якісного рівня підготовки кожної дипломної роботи.

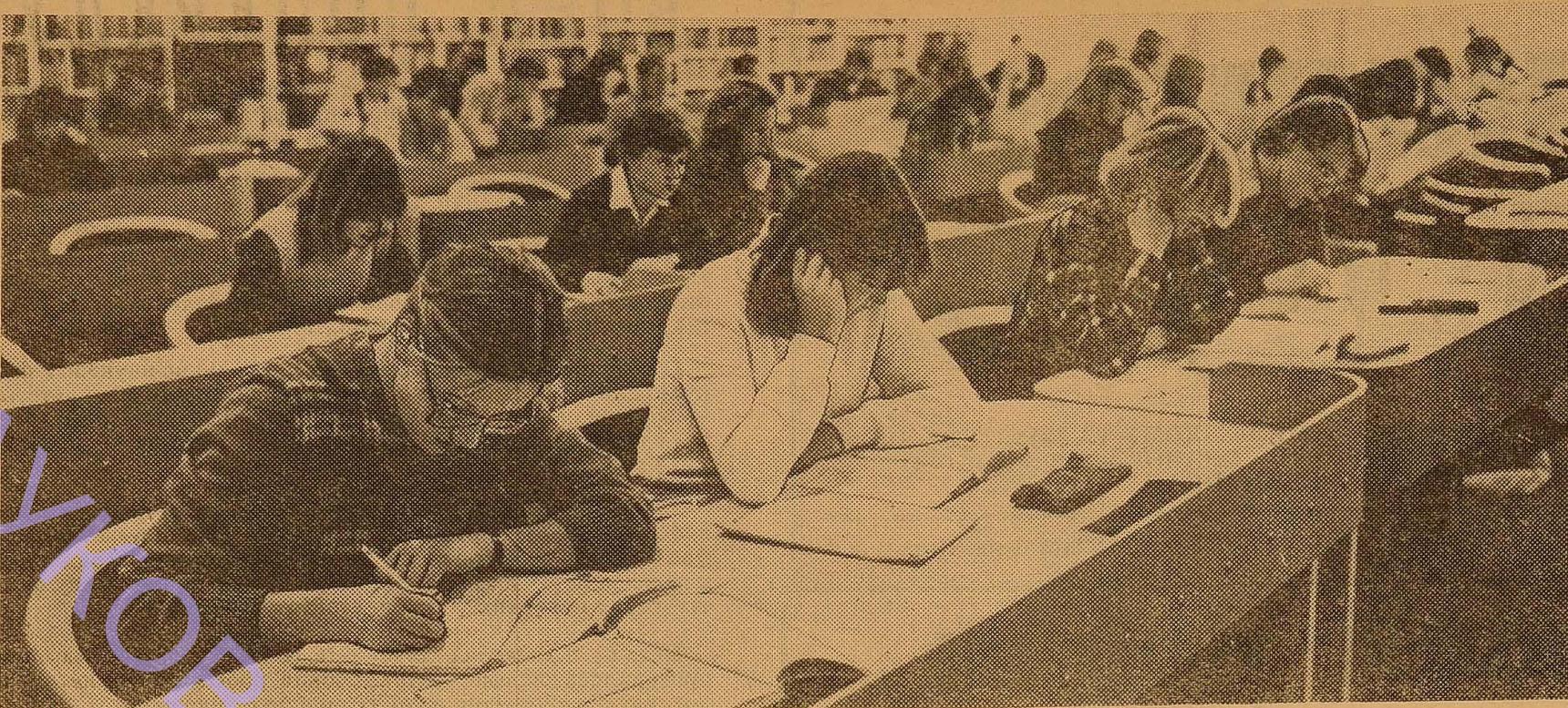
В цьому плані на факультеті є великий досвід. Так, дипломні роботи випускників минулого року були високо оцінені на конкурсі дипломних робіт студентів-фізиків. Першої премії удостоєна робота студента С. Смоляра, нині аспіранта, дві роботи були відзначені дипломами II та III ступенів.

У нас є резерви, які ми використаємо з тим, щоб у всеохрестні зустріті літню екзаменаційну сесію.

ОДЕСА. На алеї Слави. Ніхто не забутій, ніщо не забуте.

Фото Володимира КОМАХИ, студента V курсу юрфаку.

НАУКОВІ
БЮЛЛЕТЕНІ

„ЗАХОПЛЕНІ, пристрасні, безкорисливі, вони завжди попереду — в навчанні, в науковій роботі, в громадських справах», — так сказав про студентів-активістів Л. І. Брежнєв у промові на Всесоюзному з'їзді студентів. Всію свою діяльність радянські студенти прагнуть оправдати цю високу характеристику.

Велика роль комсорга в групі, але, очевидно, велика і на курсі та факультеті.

— Чим же ця робота цікава і важлива для вас особисто? — запитав комсорга хімічного факультету Галину Резник наш кореспондент.

— Дати однозначну відповідь тут важко. Колектив великий, розмаїт, у кожного студента свої характери і нахили, темперамент і поривання. Та радісно бачити, як комсомольці постійно щось разом з тобою вирішують, планують, пропонують, закликають, коли, здавалось би, з нічого вже щось виникає — пристрасно, жваво, з вогніком. На факультеті активістів багато. Тому і цікавих справ і проблем теж багато. Ось щотижня відбуваються засідання бюро КСМ факультету, де комсорги курсів та груп, старости, академсектори розповідають про хід навчання в колективах, про стан громадської діяльності, політико-виховної роботи, наукових захоплень, культурного дозвілля і т. д. — виникає ціла панорама життя, котре б'є через край. Ясніше

починаєш бачити і розуміти успіхи й недоробки наші. З яким піднесенням проходило життя на факультеті в дні з'їзду партії — бесіди, політична інформація, напружене змагання колективів носити звання груп імені ХХVI з'їзду КПРС! Змагання — це, я

них зборів, до літньої сесії. — Колектив — велика сила. Направляти і організовувати її нелегко, завжди потрібні якісні оригінальні слова, аргументи, щоб переконати в чомуусь колектив. Я, наприклад, був на звітно-виборчих зборах на іншому факу-

— До кого ви звертаєтесь, якщо не вистачає досвіду, у кого шукаєте підтримки, допомоги?

— Звичайно, звертаємося в комітет. І там, по можливості, нам пояснюють, допомагають. Хоча, користуючись нагодою, хотіла б висловити бажання, досить назріле, щоб комітет комсомолу ОДУ проводив якісні систематичні заняття з молодими, недосвідченими комсоргами та активістами.

— Звідки ви черпаєте нові форми і методи роботи, чи звідки їх треба черпти? З літератури, із досвіду інших вузів, із практики свого вузу, чи їх народжує власна фантазія?

— Перш за все, зрозуміло, із преси, кінофільмів, телебачення. Особливо велику роль, на мій погляд, відіграють телевізійні конкурси з проблем комсомольської роботи, звідки для себе можна брати чимало корисного. Крім того, в роботі комсорга не можна все зарані передбачити, залисти рецепти на всі випадки життя. У вирішенні багатьох питан з нашого повсякдення колективу піколи не обйтися без допомоги кафедр суспільних наук. І ми це відчуваємо на кожному кроці: вони підказують і допомагають нам провести, коли треба, необхідні дослідження, намітити раціональний план роботи комсорга і колективу і багато-багато іншого... Та найголовніше для нас — бути завжди активним і пристрасним в роботі.

Комсомольський досвід

ЗАВЖДИ БУТИ АКТИВНИМ

думаю, назва приблизна, тут швидше йде боротьба з самими собою за самих себе, за справжню творчу особистість, за велику загальну справу. Найкраще відзначилася тоді Ольга Мельник — комсорг III курсу, ленінський стипендіат. Тетяна Шликова — комсорг групи на I курсі, Галина Живора — комсорг групи на II курсі та ряд інших. Серед груп кращою стала в цьому році група біохіміків з III курсу. Вони вели підготовку до зимової сесії під гаслом «Зустрінемо ХХVI з'їзд партії без жодної трійки!» і, треба сказати, дотримали свого слова. Молодці! В маленькій групі б відмінників.

І не тільки успішність в полі зору бюро КСМ факультету, а й відівдування занять студентами, наукова робота, громадська, гуртожиток, стінна газета в багатьох видах, зокрема, — «Комсомольський прожектор», суботники, підготовка до звітно-вибор-

чих зборів, Спочатку вони проходили в серйозному плані, а потім звичний хід порушився: пісні, сатиричне протягування тих, хто відстає... У комсомольців після зборів з'явилася неабияка зацікавленість в роботі, і вона стала набагато живішою.

— На наших засіданнях, звичайно, пісень немає, але сатира трапляється, і дошкільна. Адже ми ведемо боротьбу з недоліками неухильно. Чи це відстаюча група на I курсі, комсорг якої Наташа Волкова, ще невміло організовує життя й навчання колективу; чи це послаблена останнім часом діяльність ДНД (відповідальний — Сергій Малій, IV курс), про яку активісти на останньому бюро говорили досить різко. І завжди намагаємося, щоб наші заходи не були стандартними, схожими один на один. Хоча це, не суперечу, і важко, бо дорівнює... творчому натхненню художника: чим менше vogника, тим більше сріттини в твоїй роботі.

При кафедрі історії КПРС успішно працює науковий, методичний і психолого-педагогічний семінар, семінар студентів-істориків, які спеціалізуються в історії КПРС. Нещодавно відбулось перше засідання семінару «Основи наукових досліджень по історії КПРС» для членів stu-

на тему: «Як працювати над першоджерелами та партійними документами. Форма роботи з книгою, періодичними виданнями. Види читання. Виписки, конспектування».

На семінарі виступила та-кож доцент О. П. Мурачашва — керівник студентської лекторської школи.

ДЛЯ МАЙБУТНІХ НАУКОВЦІВ

дентських наукових гуртків з історії КПРС. Новий семінар привернув увагу студентів-дослідників славної історії великої партії комуністів і вони почали брати в ньому активну участь.

Відкрив заняття семінару доктор історичних наук професор М. М. Якупов. В своїй вступній лекції він розкрив значення науково-дослідницької роботи і основні вимоги, які стоять перед нею, розповів про підготовку до IX Всеесоюзного конкурсу студентських робіт по суспільних науках, історії ВЛКСМ, міжнародного руху, дав характеристику комплексних тем наукових досліджень кафедри.

Потім виступив доцент Я. М. Штернштейн з лекцією

учасники семінару отримали вичерпні відповіді на численні запитання, які їх цікавили.

На наступному занятті головний бібліограф наукової бібліотеки університету розповість про правила користування словником і довідниками, картотеками та каталогами, про норми бібліографічного запису, про оформлення науково-довідникового апарату. Буде прочитана також лекція про наукову точність термінології, розвиток навикив скорочень і відновлення текстів та ін.

А. ЦИГАНКОВА,
зав. учитовометодичним
кабінетом кафедри
історії КПРС.

Наступає відповідальна по-ра — підготовка до літньої екзаменаційної сесії.

Сьогодні всі сили студентства повинні націлюватись на глибоке оволодіння теорією і практикою дисциплін, що вивчаються. Ми говоримо: «Літня сесія — повний вперед!

Студенти всіх факультетів Одеського державного університету імені І. І. Мечникова старанно готуються до іспитів.

На знімку: у читальному залі.

Фото: О. БОРИСЕНКА.

Вийшли переможцями

В Тбіліському університеті закінчив свою роботу VII Всесоюзний зліт студентів-інтернаціоналістів.

В роботі зліту взяли участь члени клубу інтернаціональної дружби ОДУ «Орбіта». Всі дні, проведені в Тбілісі, були наскічні складною і захоплюючою програмою. Це й конференції, семінари, екскурсії по визначних місцях столиці Грузії. Дуже цікаво пройшли конкурси політичної пісні, політичного плаката, фотоконкурс. У конкурсі політичного плаката переможцями вийшли члени КІДу нашого університету, вони нагороджені почесною грамотою.

Гадаємо, що подібні зліти — дуже корисна і необхідна справа. Вони сприяють поглибленню інтернаціональних зв'язків, зміцненню дружби в ім'я миру на Землі.

Н. СТАНКОВА,
В. КРОПІВКА,
М. ЖОВИНСЬКИЙ,
студенти II курсу мехмату.

На книжкову поліцю

ЗАМОВЛЯЙТЕ ЛІТЕРАТУРУ

В Будинку книги (вул. Дерибасівська, 27) приймаються попередні замовлення на літературу з тематичних планів центральних та республіканських видавництв на 1982 рік.

Для оформлення попереднього замовлення необхідно залишити в магазині поштову відкритку з указанням даних про книгу, яка вас цікавить, і домашньою адресою.

Про надходження замовленої книги ви будете сповіщені.

Попередні замовлення гарантують придбання вузько-спеціальних малотиражних видань, вказаних в другій частині тематичних планів.

Уже поступили плани видавництв «Політизат», «Юридическая литература», «Мир», «Высшая школа», «Педагогика», «Вища школа», «Радянська школа», «Технік», «Будівельник», «Урожай», «Мистецтво», «Маяк» (Одеса) та інші.

Слідкуйте за надходженням тематичних планів, які вас цікавлять, і своєчасно замовляйте необхідну літературу. Замовлення приймаються на протязі 45 днів з дня надходження планів.

15 травня 1981 р.

ЗАГІН ДАЄ КЛИЧ

З великою відповідальністю готуються студенти юридичного факультету до III трудового семестру. На зборах і в багатьох бесідах враховані попередні успіхи й недоліки трудового літа 1980 р. В цій підготовці велику допомогу нам дають партійна та комсомольська організації факультету, а також комітет комсомолу університету. Отже, сьогодні формується новий будівельний загін «Атланти-81».

Враховуючи, що трудовий семестр студентської молоді в цьому році проходить в осібливій обстановці, являючись конкретним трудовим внеском в реалізацію завдань першого року одинадцятої п'ятирічки, комсомольське бюро факультету досить строго підійшло до набору кандидатів в будівельний загін. Визначено, що в першу чергу в загін ввійдуть ті, хто найкраще вчиться і бере активну участь в громадському житті. Уже проведено кілька зборів загону, його штаб розробляє і затверджує план роботи на підготовчий

М. КОРОЛЕНКО,
командир
СБЗ «Атланти-81».

КОМСОРГ ГРУПИ

Красномовним його не назвш, про свої справи взагалі розповідає уривчастими фразами, часто зупиняється: мовляв, нецікаво, хай би інші, а я роблю як умію — і все...

Та слово за словом — і вже вимальовуються контури сумлінного студента, котрий добре навчається і вболіває за групу, вміє захоплюватись творчими справами, віддаючись їм сповна, і комсомольського вожака, душевної енергії якого вистачило б на кількох осіб. Це комсорт 2 групи ІІ курсу історичного факультету Дмитро Стрельников. Тієї групи, що одна з найкращих на курсі, де 9 відмінників, 20 навчається на «4» і «5», і лише двоє мають по трійці, група, якій присвоєно звання «Група імені ХХVI з'їзду КПРС», де 2 комуністи, де майже кожен студент — надзвичайно цікава людина і обов'язково — громадський діяч. Тут, крім активного комсомольського бюро (комсорт, староста, сектори академічний, політичний, культурний, спортивний), пристрасно працюють члени факультетської лекторської групи, випускаючи «бойових листівок», шефи дитячої кімнати міліції Центрального району, тут свої тімурівці, спортсмени, учасники художньої самодіяльності. Велика, прекрасна група.

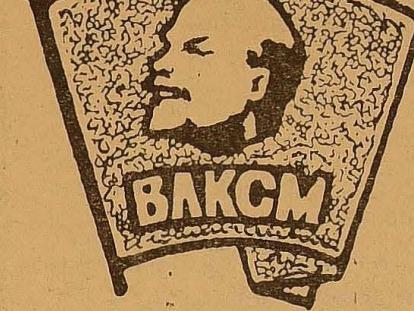
З яким запалом Дмитро розповідає, наприклад, про академсектора Світлану Полякову. Вона прийшла в ОДУ лише в цьому році, але виявилась настільки завзятою, бойовою комсомолкою, що завдяки їй окремі студенти поступово підтягаються в навчанні та в громадському житті. Або — Дмитро Сікорський. Він і політсектор, і лектор, добре навчається, активний в групі і ще й встигає від міському комсомолу стежити, насіклік систематично і змістовно проводяться політінформації в комсомольських організаціях підприємств нашого міста.

БІЛЬШЕ ЛЕКЦІЙ. ЯКІСНІШЕ ЗМІСТ.

У відповідь на рішення ХХVI з'їзду КПРС, які спрямовані на поліпшення політико-виховної та ідеологічної роботи, на юридичному факультеті проводиться велика робота у цьому напрямку. Вона стала основою громадсько-політичної практики для наших студентів, спрямованої на знайомство з усіма галузями майбутньої правової діяльності.

Так, студентами III та IV курсів проводиться робота,

яка включає в себе читання лекцій не тільки на суспільно-політичну, а й на правову тематику. Студенти готовують і читають лекції у професійно-технічних училищах, школах, в місцях проведення сільськогосподарських робіт, перед майбутніми бійцями СВЗ. Тільки за минулій рік було прочитано біля 500 лекцій. Крім того, студенти II, III і IV курсів беруть участь у діяльності правових органів міста та області. Студенти I

ряче — то в учбовому корпусі, то в гуртожитку, а то і просто на вулиці. Чи після лекції на атеїстичну тему, прочитану завідувачем кафедрою стародавнього світу та середніх віків П. І. Кашиковським, чи після серйозної книги, побаченої фільму, або після захисту своїх же курсових. О, скільки тут студенти знаходять між собою спільноту! Грунт наукових пошукув, приходить комсорт до певних висновків, може з часом посприяти сильнішому згуртуванню колективу. От тільки що треба над цим глибше помислити. І юому і активістам. А поки що з великим піднесенням розповідає про свою... курсову, яка виявилася справжнім науковим пошуком фактів, пов'язаних з підпільним партизанським рухом в Голованівському районі на Кіровоградщині. Звідки сам родом і де, виявляється, що приховано від сучасної історії чимало значимих подій Великої Вітчизняної війни. Цікаві знахідки дозволяють спростовувати скроспілі дані в газетах і журналах, навіть в книгах шановних письменників. І робота настільки захопила, що почав навіть писати... вірші — про війну, про студентські роки, про прекрасне життя нашої молоді, яка, проте, не повинна забувати загиблих під час війни таких же молодих і дерзаючих. Якщо вчинитись, стверджує комсорт Стрельников, то тільки з повною самовіддачею своїх зусиль в справі, заради якої ти пришов в університет.

А. ЧЕРКАСЬКИЙ.

В Науковій бібліотеці ОДУ вже стало традицією готувати книжково-ілюстративні виставки про життя і творчість видатних вітчизняних і зарубіжних художників, про значні події мистецького життя, а також на ті чи інші теми, розроблені в образотворчому мистецтві.

Так, в минулому, 1980 р., в з'язку з Ленінським ювілеєм експонувалися виставки: «Образ В. І. Леніна в літературі і мистецтві», «Образ В. І. Леніна в творах зарубіжних художників» і «Ленінана в екслібрисах». У лютому минулого року великою виставкою відзначено було 100-річчя з дня народження Пабло Пікассо, підкресливши його неоцінений внесок до скарбниці світової культури і мистецтва. Наукова бібліотека готує до цієї дати книжково-ілюстративну виставку «Художник-антифашист» (до 125-річчя заснування Третьяковської галереї). На ній представлено літературу про життя і діяльність почесного громадянина міста Москви Павла Михайловича Третьякова — засновника славетної галереї, в якій з 1856 року збиралися і в наш час продовжують збиратися перлини вітчизняного мистецтва, матеріали з історії Третьяковки, як її фондові, так і самого будинку, книги, які розповідають про святкування її сторічного ювілею в 1956 році, про вивчення її неоцінених скарбів.

Підготовлена і вже експонується виставка «Скарбниця мистецтва» (до 125-річчя заснування Третьяковської галереї). На ній представлено літературу про життя і діяльність почесного громадянина міста Москви Павла Михайловича Третьякова — засновника славетної галереї, в якій з 1856 року збиралися і в наш час продовжують збиратися перлини вітчизняного мистецтва, матеріали з історії Третьяковки, як її фондові, так і самого будинку, книги, які розповідають про святкування її сторічного ювілею в 1956 році, про вивчення її неоцінених скарбів.

А потім, скориставшися

численними альбомами

репродукцій картин Третьяковської галереї (окрема — се-

рію альбомів «Образ и цвет»), ми постаралися показати репродукції хоча б кіль-

З МЕТОЮ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХOVАННЯ

кох картин найвидатніших майстрів пізняго, представлених в Третьяковці у відділах давньоруського мистецтва, творчості художників XVIII століття, потім — XIX—XX століття, в тому числі — передвижників, і окремих митців нашого радянського часу.

Генеральна конференція ЮНЕСКО, яка відбулася в жовтні — листопаді минулого року в Белграді, запропонувала в жовтні 1981 року у всьому світі урочисто відзначити 100-річчя з дня народження Пабло Пікассо, підкресливши його неоцінений внесок до скарбниці світової культури і мистецтва. Наукова бібліотека готує до цієї дати книжково-ілюстративну виставку «Художник-антифашист» і огляд літератури про життя і творчість митця. Багато нового, цікавого матеріалу про Пікассо, окремі періоди його мистецької діяльності і різноманітні її напрямки дає перший цьогорічний номер журналу «Кур'єр ЮНЕСКО», цілком присвячений цьому питанню.

Нинішній 1981 рік дійсно багатий на ювілії митців: виповнюється 175-річчя з дня народження О. А. Іванова, 125-річчя з дня народження А. М. Васнецова, 100-річчя з дня народження О. М. Герасимова, 375 років з дня народження великого Рембрандта. Бібліотека готуватиме виставки до всіх цих ювіліїв.

Е. САВЕЛЬЄВА,
зав. відділом
масової роботи НБ ОДУ.

НАШ ФОТОКОНКУРС

Фото Едуарда Кладива.

Аспірантські спогади професора

ЄДИНОБОРСТВО З АКАДЕМІКОМ

якнайбільше прочитати і за-
конспектувати.

До того ж занепокоєння викликало і мое газетне «по-
ходження». В той час (у 30-
ті роки) у вченому середови-
щі існувала дивна уперед-
женість проти журналіста в
науці, який ніби-то приносить
елементи легковажності до
суверого академізму. Говорилось
це дарма, бо ще Маяко-
вський підкреслював, як
газета привчає до відповіда-
льності й точності, як викорі-
нюю вона, навпаки, всяку лег-
коважність. Але щепіток,
яких я чував на свою адресу, примушував з цим раху-
ватись.

Я разів зо два до вступу в

аспірантуру «пройшовся» в газеті, де працював, по Роману Михайловичу за упущення при святкуванні в нашому місті літературних ювілеїв. М'яко, не злобно, але й це не можна було не врахувати.

До екзамену треба було серед інших книг прочитати і законспектувати велику пра-
цю академіка О. М. Веселовського «Южно-русские былины». Майже п'ятсот сторінок тексту. Годинами я не відривався від книги і писав, пи-
сав...

Билини я любив, перечитавши їх свого часу по грубозному збірнику, який був у нас вдома. Коли дійшла до них черга у шкільному курсі,

я зробив виписки не тільки з билинних текстів, але особливо старанно — по-
іменних характеристик, щодо всіх богатирів за наявним у нас енциклопедичним багато-
томним словником Брокгауза і Ефона. Отож, тепер, і через багато років, я відчував себе вільно в билинному, так густо заселеному богатиря-
ми світі.

Книга Веселовського, проте, виявилася незвичайною. Вона була сповнена найнесподіваніших паралелей і зіставлень. Географічних перепон, тисячоверстних відстаней між «мандрівними сюжетами» для академіка не існувало. Слідом за індійськими зіставлен-

нями могли слідувати ісландські чи навпаки — все заради того, щоб вказати на схожу деталь, на повторюваний сюжетний хід. А першість в одному, другому, третьому випадку віддавалася іпоземним джерелам...

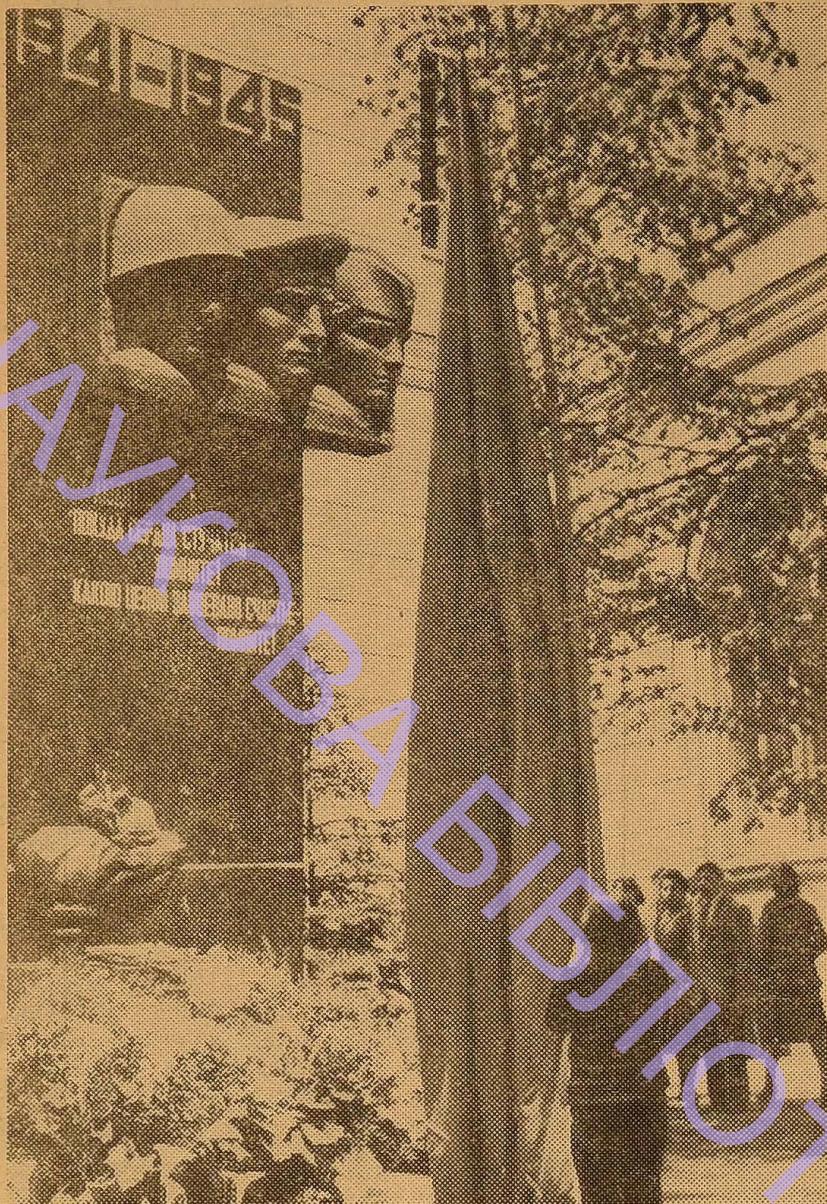
Це примушувало насторожитись і в конспекті почалися з'являтися мої короткі ре-
пліки з криптонімними поз-
начками про незгоду з Веселовським. Аспірант вступав у єдиноборство з академіком, вступав в той час, коли «школа Веселовського» ще не піддавалася критиці — більше того, коли й керівник аспіранта (я це знов) ставиться до неї співчутливо.

До кінця конспектування було готове критичне резюме. З цим конспектом та з рядом інших я з'явився на свій перший екзамен. Розмова почалася з «Южно-рус-
скими былинами».

(Закінчення на 4-й стор.).

3 стор.

ЕСТАФЕТА ПАМ'ЯТИ

Кожний присутній цього чудового сонячного дня 8 травня біля головного корпусу Одеського державного університету імені І. І. Мечникова мимоволі повторював у пам'яті зворушливі слова поета:

«Люди! Покуда сердца стучаться — помните! Какою ценой завоевано счастье — помните!».

Пройти остронь цих слів неможливо спокійно напер-

додні великого свята радянського народу — Дня Перемоги.

Звучать скорбні звуки траурного маршу. Керівники університету, факультетів, ветерани війни, студенти, представники всіх підрозділів Одеського державного університету покладають жіві квіти до підніжжя пам'ятника. Хвилиною мовчання вшановується пам'ять загиблих студентів і співробітників університету. Потім починаються легкоатлетичні змагання на приз газети «За наукові кадри». Під звуки Гімну

Радянського Союзу змиває вгору прапор змагань.

Легкоатлетична естафета — це тільки одна із складових частин загальноуніверситетської спартакіади. На старт цих традиційних змагань, які проводяться вже вісімнадцять, щороку виходять кращі легкоатлети університету, яких приваблює безкомпромісний їх дух, їх виключно командний характер. Адже це не секрет, що в естафеті завжди перемагають саме команди, найбільш дружні, організовані, найбільш рівні за складом. Саме такою командою вже декілька років стає команда механіко-математичного факультету, яка вийшла переможницею змагань. З дуже великою перевагою перемогли студенти мехмату, вже з перших етапів захопивши лідерство.

Хочеться відзначити добрий виступ команди хімічного факультету, яка і в минулому році ясіла II місце, головним чином завдяки зусиллям трьох спортсменів — членів збірної команди області, братів Анатолія та Володимира Колосових та Олеся Білоусової.

З року в рік зростає майстерність команди біофаку. Якщо в позамінулом році вони фінішували п'ятими, а в минулому — четвертими, то в цьому році команда біологів посіла почесне III місце. В зв'язку з цим хотілось б відзначити плідну роботу на цьому факультеті викладача кафедри Л. О. Пахолок, внесок якої до успіху команди дуже значний. На одну сходинку вище піднялись юристи — сьогодні вони четверті. Наступні місця посіли: V — фізфак, VI — філфак, VII — геофак, VIII — істфак, IX — РГФ.

Естафета фінішувала. Підведені підсумки. Нагороджені переможці. І вже сьогодні кожна команда думає про майбутні старти.

І. ПАСКАЛ,
студент II курсу
філфаку, наш
спортивний оглядач.

ЄДИНОБОРСТВО З АКАДЕМІКОМ

(Закінчення.
Початок на 3-й стор.).

— Порівняльні паралелі Веселовського близкучі, часом навіть захоплюючі, — розпочав я. — Мимоволі милуючись тою справжньою мозаїчністю, з якою він відновлює з допомогою паралелей з західним, візантійським епосом загублені в поколіннях найдавніші першооснови піреказів, що дійшли до нашадків лише в уривках. Пошилюся на його зіставлення билин Івана Гостиного сина із старофранцузьким романом про Траклія...

Глянув на професора. Роман Михайлович слухав мене якнайуважніше.

— Проте, — сказав я після цього особливо багатозначно і голосно. — Проте не-приємно вражає та незмінність пріоритету, яку встановлює Веселовський за творами чужого епосу в порівнянні з руськими.

Лукаві бісики, напевно, заграли у мене в очах і я продовживав з достатньою впевненістю.

— Втрачається, таким чином, відчуття руського богатирського епосу як виразу величезної сили — духовної і

фізичної — російського народу, як здійснення в поетичних образах найсміливіших мрій і дерзань народу, що віками стогнав у рабстві, але у віках проносив усвідомленість своєї міці і величини.

Зупиняється вже не доводилось — треба було закінчувати свій звинувачувальний акт!

— Коли Веселовський, безперечно сам захоплюючись (якщо він може захопити інших), починає знаходити запозичення ледве чи не з ісландського епосу або обов'язково прагне дошукатись чужого першоджерела істинно-русського, русько-селянського образу Мікули Селяниновича — це неприємно вражає відсутність найменших національних гордоців у автора, судячи принаймні за даним твором.

Я закінчив. Сталась невеличка пауза.

Роман Михайлович був зачадою обережною і дипломатичною людиною, щоб спалахнути негайно від сірника, піднесеного аспірантом. В його характері було все обдумане, а вже потім переглянуті питання. Він і не став висловлюватись по сути скритикованих мною спостережень і

висновків Веселовського.

Але ж він відразу висловив задоволення, що я самостійно розібралася в найскладнішій праці Веселовського, виявив критичне до нього ставлення, що розходиться з загальною оцінкою. Я зрозумів, що першою ж відповіддю з першого питання я довів, що журналіст може успішно вести в галузі філології справжню наукову роботу. Це було для мене найголовнішим.

Далі пішла мова про робітничий, шахтарський фольклор, і аспірант показав керівникові книжку Віри Білєцької на цю тему. Книжка була невідома професорові і він уявив її для ознайомлення, може, ще раз пересвідчившись у «широкій інтересі» аспіранта.

Але головний бій з академіком було виграно аналізом книги Веселовського, і я за нього одержав першу аспірантську п'ятірку, а керівник повірив в учня. Самостійність бо мислення — головна, мабуть, ознака наукової праці.

А. НЕДЗВІДСЬКИЙ,
професор, доктор
філологічних наук.

Поради лікаря

Ревматизм. Його попередження

Ревматизм — захворювання всього організму людини. Він вражає не тільки суглоби, але й судинну систему, легені, нирки, печінку, очі, центральну нервову систему. Однак найбільше при ревматизмі страждає серце. Враження серця ревматизмом може залишитись на все життя у вигляді пороку серця, чи зміни серцевого м'язу. Захворювання ревматизмом обумовлене двома факторами — особливою чутливістю організму і стрептококами. Стрептококи постійно перебувають в оточуючому середовищі і, потрапивши в організм людини, у деяких людей викликають постійні захворювання ангін, фаренгітів, гайморитів, захворювання зубів. Чутливість до стрептококу зростає у періоди, коли організм ослаблюється у зв'язку із захворюваннями, переохолодженням, фізичним перевантаженням. Найчастіше ревматизм виникає як наслідок перенесеної стрептококової інфекції. А тому вчасна діагностика і вірне лікування інфекції займає особливе місце у попередженні первинного ревматизму.

Попередження ревматизму сприяє усуненню небезпечної стрептококової інфекції, підвищення захисних сил організму. Зараз медицина має у своєму розпорядженні ефективні засоби терапії, які усувають небезпеку виникнення пороків серця. Але для цього необхідне своєчасне звернення до лікаря, вчасне розпізнання і негайнє лікування. При появлі після перенесеної стрептококової інфекції болю в суглобах, в області серця, серцебиття, віддышки, яка з'являється при звичайному фізичному навантаженні, недомаганні, підвищенні й перевтомі, необхідно звертатися до лікаря з тим, щоб виявити причини згаданих явищ, які є симптомами ревматизму.

І. ГЛУЩЕНКО,
лікар.

НОВІ ВИДАННЯ

Відділ учбово-методичної літератури Будинку книги пропонує студентам, що вивчають іноземні мови, такі підручники і учебники посібники:

Гордон Е. М., Кривова И. П. Грамматика современного английского языка: Учебник. Изд. 2-е, — М., Высшая школа, 1980.

Для роботи на заключному етапі вивчення англійської мови пропонується підручник: Гросман Е. Я., Токарева А. Д. Учебник английского языка: Для V курса заочн. отделений, — М., Высшая школа, 1980.

Головинская Л. С. Совершенствование устной речи. Посібник для уdosконалення навиків мови студентів V курсів — М., Высшая школа.

Для слухачів підготовчих відділів пропонується підручник П. Г. Зелінського «Англійський язык». Поступающим в вузы, — К., Высшая школа, 1980. Посібник пропонується всім, хто бажає поповнити свої знання англійської мови.

Для вивчаючих німецьку мову адресується. «Учебник немецкого языка». — М., Высшая школа, 1981. Підручник пропонується студентам I курсу заочних відділень і факультетів інститутів іноземних мов.

Ті, хто вивчає французьку мову, можуть придбати:

Кувшинова Е. С. Учебник французского языка. — М., Высшая школа, 1980.

Антонова Е. Б. Учебник французского языка — М., Высшая школа, 1979.

Соломарская Е. А. Учебник французского языка. — К., Высшая школа, 1978.

Долинин К. А. Стилистика французского языка. — Л., Проецтвание, 1978.

Цыбова И. А. Определение значения слова. Пособие по словообразованию во французском языке. — М., Международные отношения, 1981.

Адреса Будинку книги: вул. Дерибасівська, 27.

СОВРЕМЕННАЯ ВЫСШАЯ ШКОЛА

В нинішній час журнал став справжньою трибуною обміну досвідом соціалістичних країн в галузі вищої освіти.

В журналі друкуються науково-методичні статті вчених СРСР та інших соціалістичних країн з різних питань вищої освіти: наукової організації та управління учбовим процесом, комуністичного виховання студентів, розвитку науково-дослідницької роботи в вищій школі, післядипломного навчання, навчання без відриву від виробництва, прогнозування та економіки вищого навчання, а також матеріали міжнародних нарад, конференцій і симпозіумів.

Шановні професори і викладачі!

Ви можете взяти участь в роботі міжнародного журналу соціалістичних країн «Современная высшая школа», підготувавши статтю у відповідності з рубриками журналу. Опубліковані статті вважаються друкованими працями.

Ваші статті, підготовлені для журналу, направляйте в Науково-технічну раду Мінвузу СРСР за адресою: Москва, 113833, вул. Люсиновська, 51.

Об'єм статті не повинен перевищувати одного авторського аркуша (40 тис. знаків). Текст друкується на машинці через 2 інтервали з одного боку аркуша в 4-х екземплярах.

Стаття супроводжується анотацією на англійській і російській мовах. Її об'єм складає 1/10 об'єму основного тексту.

Матеріал статті повинен бути оформлені в установлений порядку, маючи на увазі її подачу для публікації за рубежом.

Підписка на журнал «Современная высшая школа» проводиться всіма кінторами «Союззру» чи відділеннями зв'язку.

Заняття відбудуться при редакції газети «ЗА НАУКОВІ КАДРИ» в п'ятницю, 22 травня о 16.00.

Вул. Радянської Армії, кімната, 9.

Редактор В. НІКОЛАЕВ.

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДТЬЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ДЗВОНІТЬ:

ПИШІТЬ НАМ: